

UNIVERSITATEA DE STAT DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT
DEPARTAMENTUL FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

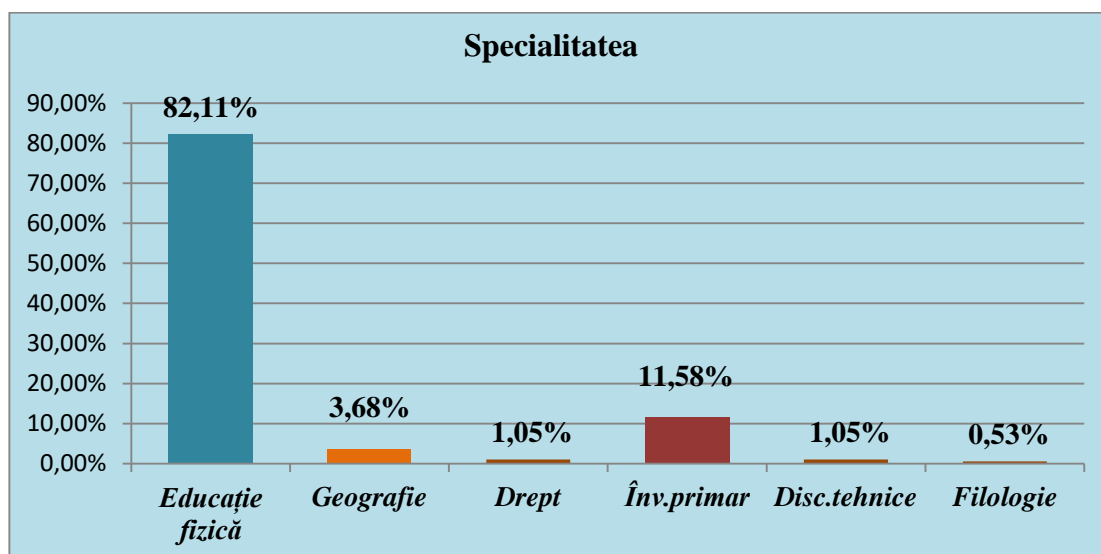
RAPORT

privind rezultatele evaluării nevoilor de formare continuă a cadrelor didactice,
domeniul *Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică*
pentru anul 2020

În cadrul Departamentului Formare Profesională Continuă (DFPC) al Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, pe parcursul anului calendaristic 2020, conform ofertelor, au fost certificați 190 cadre didactice, domeniul *Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică*.

La început de curs cadrele didactice completează *Chestionarul privind evaluarea nevoilor de formare continuă*, scopul căruia este identificarea nevoile, problemelor, solicitărilor, așteptărilor acestora de la aceste cursuri (*Anexa 1*).

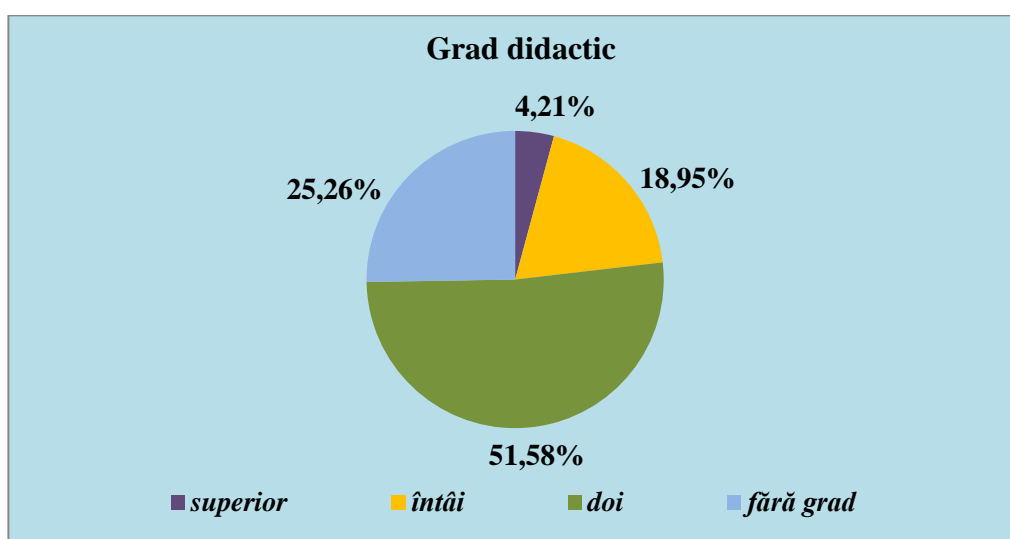
Conform primului indiciu din chestionar - *specialitatea cadrelor didactice* am constatat următoarele (*Figura 1*): cea mai mare categorie de cursanți sosiți la cursuri sunt specialiști din domeniul *educației fizice* **156** persoane (82,11%), ceilalți vin din alte domenii: *geografie* - **7** persoane (3,68%), *pedagogia învățământului primar* - **22** persoane (11,58%), *drept* - **2** persoane (1,05%), *discipline tehnice* - **2** persoane (1,05%), *filologie* - **1** persoană (0,53%).

Fig.1. Specialitatea cadrelor didactice

Un alt aspect important din chestionar, pe care l-am analizat, a fost deținerea gradelor didactice (superior, întâi, doi, fără grad). Conform datelor obținute am constatat că din 190 cadre didactice formate doar **8** persoane sau (4,21%) dețin gradul didactic superior, **36** persoane (18,95%) dețin gradul didactic întâi; **98** persoane (51,58%) – gradul didactic doi și este o bună parte din cursanți care sunt fără cursuri **48** persoane (25,26%).

Clasificând respondenții conform gradului didactic, am obținut următoarele date reprezentate în *Figura 2*.

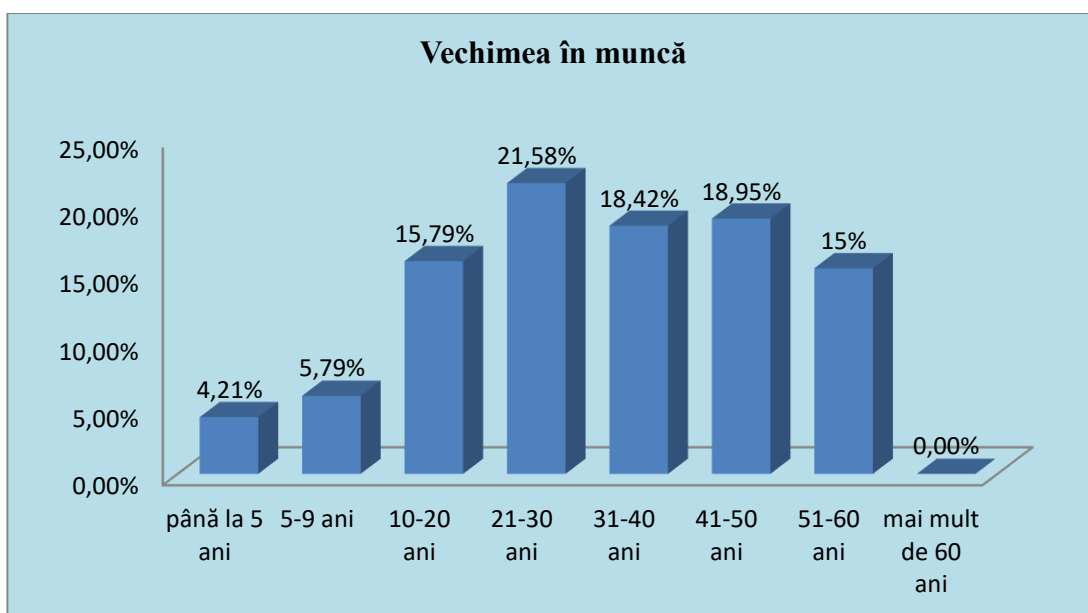

Fig. 2. Deținerea gradului didactic

Responsabili de acest compartiment se fac atât cadrele didactice cât și managerii școlari care sunt obligați să desfășoare eficient monitorizarea procesului de atestare a cadrelor didactice din instituție, orientându-le să participe la cursuri de formare profesională continuă oferite de către instituțiile de profil și în baza programelor acreditate, să identifice modalități de convingere și motivare pentru ca aceștia să aspire la grad didactic. O bună parte din cadre didactice cu o vechime în muncă de peste 40 ani dețin doar gradul didactic doi.

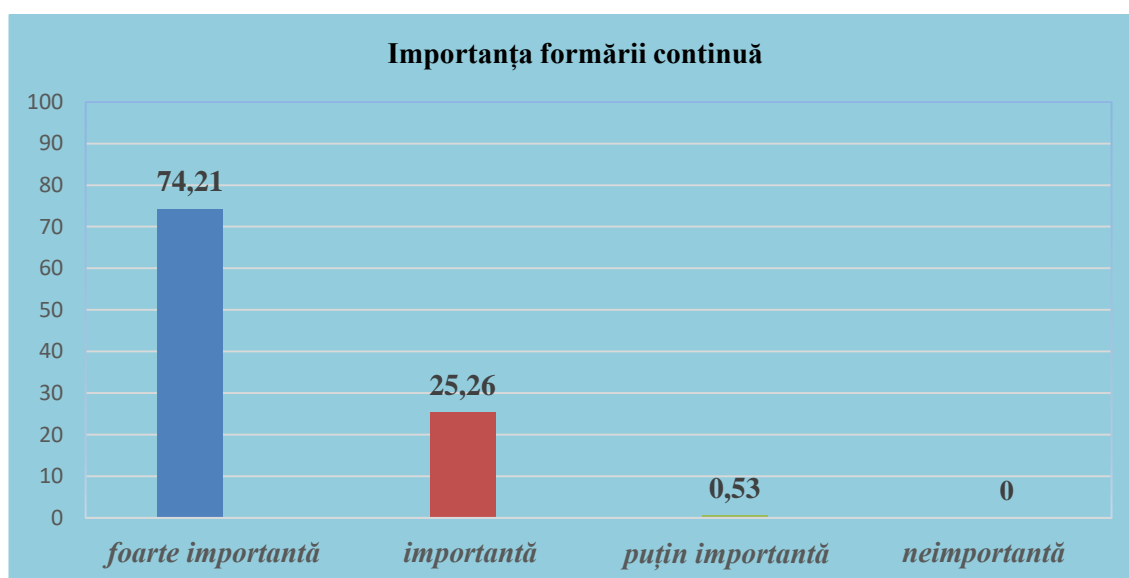
Un alt indiciu al chestionarului a fost determinarea vechimii în muncă. *Figura 3* de mai jos vine să ne demonstreze acest lucru.

După cum observăm din Fig. 3, cei mai mulți dintre respondenți au o vechime în muncă cuprinsă între 20 și 60 ani. Cu regret, foarte puțini tinerii specialiști, după ce absolvirea universității se angajează în câmpul muncii.

Fig. 3. Vechimea în muncă

Un alt aspect important din chestionar se referă la *importanța formării profesionale continuă pentru dezvoltarea carierei personale*. Răspunsurile s-au repartizat în felul următor: **141** respondenți (74,21%) consideră formarea continuă ca un aspect *“foarte important”* pentru dezvoltarea carierei profesionale; **48** (25,26%) o consideră – *„importantă”* și doar **1** respondent (0,53%) a considerat formarea continuă ca una *„puțin importantă”*. Aceste date grafic au fost prezentate în *Figura 4*.

Fig. 4. Importanța formării continuă în dezvoltarea carierei profesionale

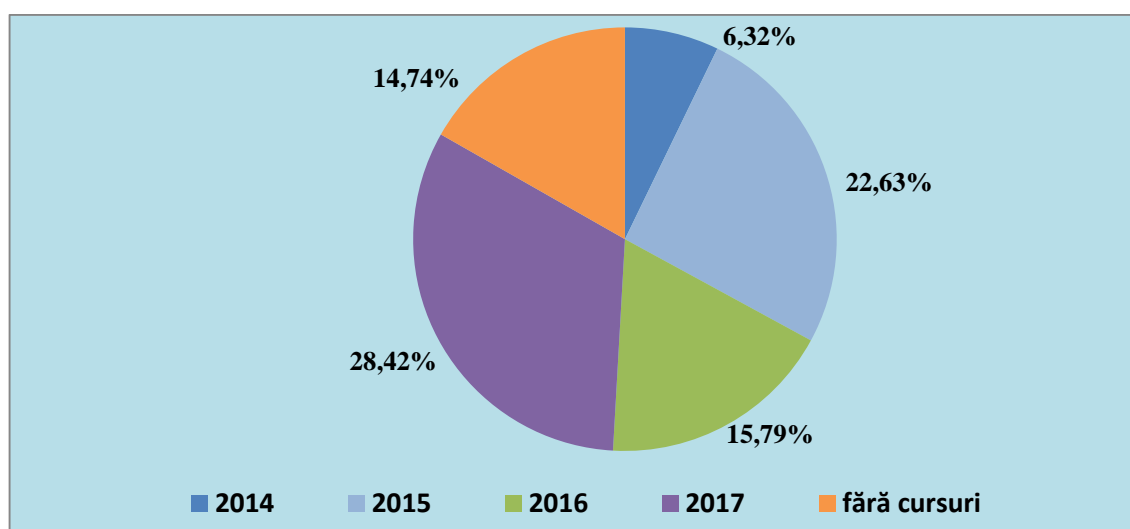
Astfel spus, unele cadre didactice – 0,53% - încă nu au conștientizat că pentru dezvoltare profesională au nevoie de diferite formări și, cu regret, consideră formarea

profesională continuă ca pe o obligativitate impusă de către administrația instituției și ca o cerință pentru atestare și doar atât.

Un alt aspect, nu mai puțin important, din chestionar a fost să identificăm centre de formare preferate de către cursanți. Concomitent cu USEFS, unica instituție specializată, care prestea servicii de formare continuă, cursanții mai plecau la formări și la alte centre, ca de exemplu: Institutul de Formare Continuă sau UPS „I.Creangă” din mun. Chișinău

Analizând datele din *Figura 5*, referitor la anul și centrul ultimei formări a cursurilor de perfecționare observăm care au fost cele mai solicitate centre pentru desfășurarea cursurilor de perfecționare.

- **2014** (12/ 6,32% în USEFS);
- **2015** (5/ 2,63% în cadrul UPS ”I.Creangă”; 10/ 5,26% la IFC; 43/ 22,63%, USEFS)
- **2016** (30/ 15,79% în cadrul USEFS; 8/4,21% la IFC)
- **2017** (54 /28,42% în cadrul USEFS);
- **fără cursuri** - 28/ 14,74%

Fig. 5. Centrele de formare și perioada ultimelor participări la cursurile de perfecționare

Așadar din datele prezentate urmărim un progres esențial privind selectarea centrului de formare. Departamentul USEFS a depus un efort enorm pentru a convinge atât ministerul de resort cât și cadrele didactice că Universitatea de Stat de Educație

Fizică și Sport este unica instituție cu programe acreditate, cu specialiști bine pregătiți, dotată și echipată cu cele mai performante săli sportive și bibliotecă.

Mai există o altă latură tot foarte importantă – procentajul persoanelor care sunt fără cursuri totalmente, ceea ce constituie – 14,74% și aici din nou putem menționa că lipsește controlul din partea managerilor școlari care sunt obligați să desfășoare eficient monitorizarea procesului de atestare a cadrelor didactice din instituție, orientându-le să participe la cursuri de formare profesională continuă oferite la instituțiile de profil și în baza programelor acreditate, să identifice modalități de convingere pentru ca acestea să aspire la grad didactic. Altfel spus, cum poate un cadru didactic, care nu a participat la cursuri, să activeze nefiind în pas cu tehnologiile moderne de predare a disciplinei de studii *Educația fizică*.

O altă indiciu important din chestionar a fost identificarea celui mai important aspect pentru formarea continuă. Printre cele mai solicitate aspecte s-au evidențiat:

- proiectarea - **185** respondenți / 97,37% ;
- didactica disciplinei de studii *Educație fizică* - **189** respondenți / 99,47%
- structurarea modernă a conținuturilor - **187** respondenți / 98,42%
- organizarea colectivului de elevi - **8** respondenți / 4,21%
- abordarea diferențiată a elevilor - **9** respondenți / 4,74%
- consiliere - **6** respondenți / 3,16%

Așadar aspectul cel mai important și mai solicitat în activitatea profesională a fost și rămâne - ***didactica disciplinei, proiectarea; structura modernă a conținuturilor.***

S-au mai regăsit și alte domenii solicitate de cursanți, printre cele mai evidențiate sunt:

- ✓ Organizarea și desfășurarea lecțiilor pe timp de pandemie;
- ✓ Motivarea elevilor de a practica educația fizică;
- ✓ Drepturile și obligațiunile profesorului de educație fizică;
- ✓ Predarea orelor online la Modulul “Jocurile sportive”;
- ✓ Organizarea și desfășurarea orelor demonstrative-model la jocurile sportive în sălile universității;

- ✓ Metode noi, moderne de predare a disciplinei *Educație fizică*;
- ✓ Strategii de implementare a noului curriculum național;
- ✓ Notarea elevilor la disciplina *Educație fizică*;
- ✓ Activități de învățare și produse la diferite probe de sport.

La compartimentul patru din chestionar „*Ce competențe/temei le consideră utile pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu*”, cursanții au menționat:

1. Competențe în domeniul TIC în predarea disciplinei de studii *Educație fizică*;
2. Elaborarea/prezentarea unei lecții model „*Evaluarea formativă a modulelor*”; „*Evaluarea criteriilor prin descriptorii în cadrul lecției*”;
3. Aspecte moderne privind dezvoltarea fizică a copiilor în contextul în care disciplina dispune doar de calificative;
4. Motivarea elevilor pentru un corp sănătos, în contextul unei ere digitalizată;
5. Informații despre modulele noi propuse în Curriculumul Național la disciplina *Educație fizică*.

La finele chestionării respondenții au fost rugați să noteze anumite aspecte pe care le consideră importante, din perspectiva preferințelor pentru propria formare continuă și care nu au fost incluse în prezentul chestionar, însă nu au fost atestate propuneri. În cadrul discuțiilor, fiind întrebați de ce nu au venit cu propuneri, aceștia au menționat că programa include toate aspectele necesare asigurării activității profesorului de educație fizică.

Concluzii:

1. Din numărul total (190 respondenți) expuși chestionării - **141** persoane (74,21%) consideră formarea profesională continuă „*foarte importantă*” pentru dezvoltarea carierei profesionale, **48** persoane (25,26%) o consideră „*importantă*” și doar **1** persoană (0,53%) a considerat cursurile de formare „*puțin importantă*”.

2. Cadrele didactice dau prioritate centrelor de formare de specialitate cu programe acreditate, cu formatori bine pregătiți, centre dotate cu săli, literatură de specialitate, unde conținuturile programelor se revizuiesc / actualizează în permanență în dependență de solicitările cursanților. Este o problemă la nivel de sistem educațional,

deoarece managerii instituțiilor de învățământ nu orientează profesorii să facă cursuri de perfecționare la instituțiile de profil.

3. Managerii școlari sunt obligați eficient să monitorizeze procesul de atestare a cadrelor didactice din instituție, orientându-le să participe la cursuri de formare profesională continuă oferite de către instituțiile de profil și în baza programelor acreditate, să identifice modalități de convingere pentru ca aceștia să aspire la grad didactic.

Recomandări:

1. Sensibilizarea instituțiilor de învățământ preșcolar, primar, gimnazial și liceal, OLSDÎ și a echipelor manageriale în a orienta profesorii să frecventeze cursurile specializate de formare profesională continuă, organizate în baza programelor de formare profesională continuă autorizate sau acreditate de ANACEC.

2. Revizuirea/actualizarea curriculumului la disciplinele de studiu privind formarea profesională continuă în domeniul *Științe ale educației, Formarea profesorilor. Educație fizică* cu majorarea numărului de ore practico-metodice în sălile universității.

27.12.2020

Bețivu Olga, metodist, DFPC

Ghețiu Adelina, șeful DFPC